

Paragraaf D Financiering

De paragraaf financiering gaat in op het beheer en beleid van financiële middelen (geleende en uitgezette gelden) en de aan deze posities verbonden kosten en risico's voor de gemeente Waalre (treasuryfunctie). De treasuryfunctie ondersteunt, door middel van beschikbaarheid van financiële middelen, de uitvoering van de thema's. Het regelt de financiering van beleid en het uitzetten van gelden die niet direct nodig zijn.

1. Landelijke wet- en regelgeving

Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal moeten beheren. Die regels staan in de Wet Fido. Het renterisico brengen we volgens de wet Fido in beeld met behulp van de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

Renterisico op kortlopende schuld: kasgeldlimiet

De kredietlimiet voor de gemeente is bepaald op € 2,5 miljoen voor een periode van maximaal 1 jaar. De gemeente kan € 2,5 miljoen per dag als financiering inzetten van de schatkist. De kredietlimiet kan tussentijds gewijzigd worden. Ten opzichte van voorgaande jaren is het renterisico weer aanwezig, omdat kasgeldleningen nu een positieve rente hebben. De rente is teruggelopen naar bijna 3% sinds medio 2025. Rentedalingen in 2026 leiden tot een meevaller, rentestijgingen tot een tegenvaller. De verwachting is dat rente in 2026 geleidelijk gaat dalen. Dit betekent ook dat geldleningen goedkoper worden.

Renterisico op vaste schuld: renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico van lange termijnfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen (kapitaallasten) niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Bij een gelijkmatige opbouw van de leningenportefeuille wordt het renterisico op de vaste schuld gespreid over meerdere jaren.

De bedragen aan langlopende leningen waarover gemeente Waalre de komende jaren een renterisico loopt, blijven ruimschoots binnen de wettelijke norm (wet FIDO).

De Wet Fido schrijft ook regels voor over het gebruik van het risicovolle beleggingsinstrument derivaten. Waalre maakt geen gebruik van derivaten.

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren weergegeven:

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1	Begrotingstotaal	49.782	49.665	49.929	50.677
2	Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (1 * 2)	9.956	9.933	9.986	10.135
4	Renteherzieningen	-	-	-	-
5	Aflossingen	261	264	268	272
6	Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	261	264	268	272
7	Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	9.695	9.669	9.718	9.863

Renterisiconorm bedragen * €
1.000

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

Deze wet beoogt dat EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het baten- en lastenstelsel dat gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Het EMU-saldo van de gemeente Waalre voor 2026 is negatief € 8,871 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten.

Nr.	Omschrijving	2025 Volgens realisatie tot en met juli 2025, aangevuld met raming resterende periode	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-406	384	799	479	509
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	6.497	7.825	3.086	1.402	12.117
3.	Mutatie voorzieningen	600	-1.376	-1.098	-970	-1.095
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	332	54	55	55	55
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-6.635	-8.871	-3.440	-1.948	-12.758

bedragen
* € 1.000

Schatkistbankieren

Sinds de invoering van het schatkistbankieren moeten gemeenten hun overtollige middelen bij het ministerie van Financiën onderbrengen. Op het moment dat het girale saldo per bank, boven het drempelbedrag uitkomt, zal het meerdere overgeboekt worden naar de Schatkist van het Rijk (Schatkistbankieren). Het huidige rentepercentage dat het Rijk biedt is ongeveer 2% per jaar (datum: 27-6-2025). De omvang van de ontvangen rente is afhankelijk van de omvang van de schatkistrekening. Momenteel wordt er nieuw rijksbeleid gemaakt, om de rentevergoeding te verlagen en dat de mogelijkheid wordt gecreëerd voor negatieve rentes bij schatkistbankieren.

In 2024 is het drempelbedrag ingesteld op € 350.000. Dit voorkomt administratieve handelingen.

Een paar jaar geleden is er een wijziging geweest voor de berekening van het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt bepaald op 2% van de begroting. Dit betekent bij een begroting van € 50 miljoen, dat het grensbedrag voor de gemeente Waalre € 1 miljoen is. De gemeente Waalre hanteert een drempelbedrag van € 350.000 om het aantal administratieve boekingen te beperken.

2. Lokale regelgeving

Financiële verordening

Gemeenten zijn volgens de gemeentewet verplicht een financiële verordening op te stellen. De financiële spelregels waaraan de ambtenaren en het Bestuur zich moet houden, oftewel de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn geregeld in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. In de verordening zijn onder andere de algemene doelstellingen voor de financiering (in- en uitgaande geldstroom) en de richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie en het risicobeheer opgenomen. De raad heeft op 10 december 2024 een geactualiseerde Financiële Verordening 2024 voor de financiële organisatie vastgesteld.

Treasurystatuut

Het Treasurystatuut regelt de sturing, de beheersing, de verantwoording en het toezicht op de contante en girale geldstromen en de hieraan verbonden risico's.

In het Treasurystatuut zijn de volgende onderdelen voor gemeente Waalre geregeld:

- treasurybeleid;
- uitvoering treasuryactiviteiten;
- planning- en control cyclus;
- interne en externe controle.

Het Treasurystatuut Waalre is door de Raad vastgesteld.

Uitgangspunten treasuryactiviteiten

Voor de meerjarenramingen 2026-2029 hanteert de gemeente Waalre de volgende uitgangspunten voor treasuryactiviteiten:

- Waalre gaat behoedzaam om met haar financiële middelen. In overeenstemming met de Wet Fido en het Treasurystatuut vindt het uitzetten van geldmiddelen en het aangaan en verstrekken van leningen en garanties alleen plaats voor de uitoefening van de publieke taak. De financiële risico's voor Waalre zijn daarbij minimaal.
- Op basis van de liquiditeitsbegroting wordt de financieringsbehoefte bepaald. De uitvoering van de financieringsbehoefte dient plaatst te vinden binnen de geldende wet- en regelgeving.

Financieringsbehoefte

De afgelopen jaren zijn er verschillende langlopende leningen afgesloten om in de financieringsbehoefte te voorzien.

- In 2017 en 2018 zijn 2 langlopende geldleningen afgesloten voor de aankoop van de Brede School Aalst.
- In april 2018 is een langlopende geldlening afgesloten bij de provincie voor het financieren van een zonnepanelen project.
- In december 2022 is een 10 jarige lening afgesloten van € 10 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 0,298%. De lening is afgesloten om de komende jaren aan onze financiële verplichtingen te voldoen.
- In december 2023 is een 10 jarige lening afgesloten van € 5 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 3,402%. De rente wordt voor de tweede keer betaald op 30 november 2025. De lening is afgesloten om de komende jaren aan onze financiële verplichtingen te voldoen.
- In Februari 2025 is een 2 jarige lening afgesloten van € 6 miljoen aflossingsvrij met een rentepercentage van 2,595%. De lening heeft een korte looptijd omdat in 2025 en 2026 in totaal 13 miljoen wordt ontvangen van verkopen van onroerend goed. De aflossingsdatum is 26 februari 2027.

Bij een financieringstekort geldt op dit moment een rentepercentage voor kortlopende leningen (< 1 jaar) van ca. 3,15% (maandelijkse kasgeldlening) en voor langlopende leningen (> 1 jaar) van ca. 3,5%. Deze percentages zullen fluctueren als gevolg van het rentebeleid van de ECB en FED. De verwachting is dat de rente de komende jaren geleidelijk zal dalen.

Onderdeel	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
financieringssaldo	3.104	7.451	9.383	22.251	33.634
tekort of overschot	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort
mutatie	3.104	4.347	1.932	12.868	11.383

(Bedragen x €1.000)

Renteoverzicht

In overeenstemming met het BBV wordt sinds de begroting 2017 binnen Waalre alleen nog gerekend met werkelijke rentelasten. In onderstaand rekenschema staat de prognose voor 2026 voor Waalre opgenomen.

Rente schema			
a.	De externe rente over de korte en lange financiering		
	- leningen tbv aankoop Brede School Ekenrooi	85.964	
	- lening tbv zonnepanelenproject	7.721	
	- lening O/G nr 40.115285 10.000.000	29.800	
	- lening O/G nr 40.116861 5.000.000		170.100
	- lening O/G nr 40.117.953 6.000.000		155.700
	- nieuwe lening nog aan te trekken		175.000
b.	De externe rente baten	-11.307	
	Totaal door te rekenen externe rente		612.978
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorgerekend	-	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-85.964	
		-85.964	
	Saldo door te rekenen externe rente		527.014
d1.	rente over eigen vermogen	0	
d2.	rente over voorzieningen* (gewaardeerd op contante waarde)	103.498	
		103.498	
	De aan taakvelden toe te rekenen rente		630.512
	toegerekend rente voorzieningen		-
			103.498
e	De werkelijke aan taakvelden toegerekende rente		-
			631.014
f	Renteresultaat op treasury		-
			104.000

Rente toerekening (toelichting schema)

In de begroting 2026 wordt rente toegerekend aan de investeringen, deels o.b.v. werkelijke rente (projectfinanciering), voorgeschreven rente door het Rijk (bij voorziening personele verplichtingen) en op basis van de verwachte boekwaarde 01-01-2026 (omslagrente). De werkelijke rente ligt iets lager dan de toegerekende rente van 1% (omslagrente). Hierdoor is het renteresultaat voor 2026 begroot op € 104.000 (positief).

